

Mt 5,43-48 *Slyšeli jste, že bylo řečeno: „Milovati budeš bližního svého a nenávidět nepřítel svého.“ Já však pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, abyste byli syny nebeského Otce; protože on dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé. Budete-li milovat ty, kdo milují vás, jaká vás čeká odměna? Což i celníci nečiní totéž? A jestliže zdravíte jenom své bratry, co činíte zvláštního? Což i pohané nečiní totéž? Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.*

1 J 4,7-14 *Milovaní, milujme se navzájem, neboť láska je z Boha, a každý, kdo miluje, z Boha se narodil a Boha zná. Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska. V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jediného Syna, abychom skrze něho měli život. V tom je láska: ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako oběť smíření za naše hříchy. Milovaní, jestliže Bůh nás tak miloval, i my se máme navzájem milovat. Boha nikdy nikdo neviděl, ale jestliže se milujeme navzájem, Bůh v nás zůstává a jeho láska v nás dosáhla svého cíle. Že zůstáváme v něm a on v nás, poznáváme podle toho, že nám dal svého Ducha. A my jsme spatřili a dosvědčujeme, že Otec poslal Syna, aby byl Spasitelem světa.*

Bůh je láska – to je takové pěkné heslo, nade dveře by to šlo tesat a na záložky do biblí tisknout. Ovšem ne jako reklama, ale jako pozvání: Pojdte dovnitř, máme tu pro vás něco důležitého. Reklama by to byla, kdybychom chtěli něco prodat (s jakýms takýms ziskem), zato pozvání znamená, že je to cenné a důležité pro nás a chceme se o to podělit (třeba to bude důležité i pro vás, ale to se uvidí).

Bůh je láska (říká úvodní slogan) a k tomu je tu ještě návod k použití, abychom tu větu užívali správně. Začněme tím, že to není matematická rovnice a nelze ji otočit tak, že láska rovná se Bůh. V Janově teologii je to jinak. Věta „Láska je Bůh“ by znamenala, že je láska to největší, čemu obětuju všechno. Což je sice vznešené a chvályhodné, ale přijde na to, co všechno si pod pojmem láska vlastně představuju. A hlavně je

to věta o mně-člověku: čeho si vážím a co jsem do toho ochoten investovat. I na to dojde, ale až za druhé. Jan to bere napřed z druhé strany, od Boha.

Láska nezačíná tím, že někoho milujeme, třeba Boha, ale tím, že Bůh si zamiloval nás. To je zcela zásadní informace: Vždyť by ta základní věta mohla přece znít i jinak. Třeba tak, že Bůh rovná se soud. Nebo hněv. Nebo spravedlnost „padni komu padni“. Nic z toho není špatně, a přece z toho nakonec vzejde tahle krásná věta, že když se řekne Bůh, pro nás z toho vyjde láska. Takže: vy, kdo si na Božím soudu zasloužíte hněv a spravedlnost padni komu padni, slyšte: Bůh na vaši adresu zvolil jiné řešení. Protože vás má rád.

Však nám taky dal život (pořádný, plný, taky věčný se mu říká). Ono se kdysi kvůli tomu pořádnému a plnému životu obětovalo v chrámu (Starý zákon k tomu poskytuje spoustu předpisů a rad). A pak se Bůh rozhodl to řešit jinak a hlavní roli v tom hraje jeho syn: ten přišel na Velikonoce o život, bylo to o svátcích, zrovna v době, kdy se přinášely ty předepsané oběti na odčinění hříchů a ke smíření. Žáci toho Božího syna Ježíše to pochopili tak, že to je taky taková oběť pro pořádný (neboli věčný) život – ovšem jiná je v tom, že už ji nebudeme opakovat, tahle už stačí jednou provždy. Mezi svatým Bohem a nesvatým lidem Božím nastalo kýžené smíření.

Některé věci se těžko pojmenovávají a vyjadřují a tohle je jedna z nich: člověk ji možná spíš prožívá než chápe a buď jí věří a je pro něj životně důležitá a dopřává mu životní radost, nebo mu důležitá nepřijde, a tak jí třeba nevěří. To není nic nového ani nic divného. Už ten staříčkový apoštolský dopis to komentuje tak, že Boha nikdy nikdo neviděl, ale to, že s ním máme něco společného, to má na svědomí jeho Duch – díky kterému kupodivu spatřujeme, jak to s tou obětí bylo a proč se to stalo a že zmíněný obětovaný Boží syn je spasitel světa.

Ty, kdo věří, i ty druhé provází životem díky téhle Boží akci ujištění, že jsme milováni. Ti, kdo mu věří, o tom vědí. Což je skvělá věc.

II.

Apoštolský dopis píše o vymazání hříchů, kterých se dopouštějí hříšníci (rozumí se: všichni lidé). V mezilidských vztazích si tyto pojmy z nábo-

ženského slovníku překládáme trochu konkrétněji, podle toho, co vám kdo provedl. Takže neříkáme hříšník, ale třeba zloděj, podvodník, lhář. Ale žádná taková nálepka člověka nevystihne (všichni máme přece lepší i horší stránky a dokážeme překvapit mile i nemile). A kromě toho s námi může něco pořádně zacloumat (prachy, vztek, závislost, prapodivné ideologie a ledacos jiného) a to pak člověk vyvádí, až se sám jednou možná bude divit. A kolik zla už se dělo v dobrém úmyslu (nebo v úmyslu, který agresor kdoví proč považoval za dobrý), jak ve vztazích mezi lidmi, tak mezi celými národy.

Což není nic nového, vždycky to tak bylo – a vezte, že přesně takovou čeládku měl Bůh před očima a řešil to víte jak. V tom je láska: ne že ti lepší čeledínové si přeci jen Boží zákon oblíbili (to je až jejich reakce na Boží čin), ale že on si tuhle čeládku zamíloval a dal za ni svého syna. Za ty jejich přehmaty, přešlapy, a zlé činy: aby jim bylo odpuštěno.

III.

Když se děje něco hodně zlého, člověk nedokáže být "nad věcí". Ale právě k tomu slouží ve víře modlitba: abychom se na sebe a na druhé a na všechno podívali jakoby "shora", jakoby z Boží perspektivy. Jasně že to není v našich silách, ale za pokus to stojí: aby se příjemci Boží lásky podívali trochu z odstupu, komu že tu lásku Bůh dopřává taky. Aspoštol to v dospisu shrnul větou, že kdo říká, že miluje Boha, a svého bližního nemá rád, je docela obyčejný lhář.

Slyšeli jste, že vám říkali, co a jak máte dělat, pravil kdysi Ježíš a pokračoval: A já vám říkám, abyste to všechno přeměřovali láskou. Boží láskou. Ta láska je konkrétní a uvidíte ji mimo jiné ve svém vztahu k člověku. I k tomu, kdo vám jde na nervy nebo koho se obáváte.

Co to znamená, milovat i tyhle lidi? Že pomlouvačům popřejeme jedovatou slinu, zabijákům přesnou mušku a zlodějům dobrý lov? Kdepak, Zacheovi a těm druhým Ježíš nic takového nepopřál. Ale ani se jim nevyhýbal. Ježíšova láska umí říct: "Jdi a už nehřeš," a umí člověka přimět, aby vrátil nahamouněné peníze, a umí třeba i s bičem v ruce vypráskat ty, kdo z místa Boží milosti dělají rejdiště padouchů. Láska se umí omluvit a taky umí odpustit trojí zapření, a kdyby jen trojí, umí odpustit sedmkrát a sedmdesátkrát sedmkrát...

Slyšeli jste, že se říkávalo třeba: "mezi námi je jednou provždy konec," nebo "já ti to odpustím, ale nezapomenu," a ledacos takového, ale já pravím vám, že Bůh láska jest – což není reklama, nýbrž informace o milosrdenství, jež si to od Boha namířilo přímo za námi. A je to pozvání i pro všechny všelijak protivné: Pojdte dovnitř, budeme hledat Hospodina, dokud může být nalezen.

Kdo poznal Boží lásku osobně a zblízka, ten se nemusí bát, povídá apoštol. Protože až jednou dojde na lámání chleba při závěrečné oponě, ta jeho láska obstojí – tak jako obstála láska Ježíšova.

Když se vůči druhým otevřeme a když se navzájem máme rádi, pak si apoštol troufá říct, že v nás Boží láska dosáhla cíle a na soudu se nemáme čeho bát, protože tam ta kristovská láska převáží nade vším. Že mezitím sedmasedmdesátkrát uděláme nějakou nepřístojnost, to se ví. Od toho je na tom našem světě prosba o odpuštění: aby se na nás i na jiných projevíly slavné skutky Boží.

Podle Jana máme na výběr mezi životem bez lásky, to jest v obávách, anebo v lásce a beze strachu. V každé složité situaci se ten výběr ozve znovu, a snad nás v tom duch Boží vždycky podepře.

požehnání

V Božím synu na svět přišlo světlo a to světlo svítí do tmy. V Božím synu přišel na svět věčný život – ten byl pro lidi tím světlem. Nepřišel na svět proto, aby nás soudil, ale zachránil.

Kdo to světlo přijme, není souzen. Kdo si kvůli temným skutkům zvolí tmu, ten to světlo nemá. Když však činíte pravdu, přicházíte ke světlu a ukáže se, že jsou vaše skutky vykonány v Bohu.

Jeden z učedníků Ježíšovi řekl: Pane, na to nemáme, to nezvládneme. A Ježíš mu (a nám všem) odvětil: Já vám dám něco, co svět nedokáže: svůj pokoj vám dávám. Ať se srdce vaše nechvěje a neděsí!

Ať se srdce vaše nechvěje a neděsí, milí přátelé, a kéž vás vždycky doprovází Boží pokoj a kéž vás ve všem, co vás kdy potká, inspiruje a vede Boží láska. Amen.